

CASTELLS CATALANS

CARTELLÀ

Nom del castell: Cartellà
Data de construcció: XIII
Municipi: Maçanet de la Selva
Comarca: Selva
Altitud: 115 m
Coordenades (Geogràfica - ETRS89)
E i N: 2.758028,41.769083
Com arribar-hi: situada al SE de la població de Maçanet de la Selva. Baixant per la carretera N-II en direcció a Barcelona, i entre els Km. 691 i 690, prendre un trencall a la dreta i en pocs metres trobem l'important casal o força.

La Força de Cartellà.

La Força de Cartellà és el nom que històricament ha tingut una masia coneguda actualment com a Mas Cartellà, situada al peu de la carretera Nacional II, al terme de Maçanet de la Selva amb el límit amb el de Vidreres.

La torre està classificada com a Bé Cultural d'interès nacional amb el codi RI-51-0005951.

Són destacables la torre de defensa, de planta circular, reformada (entorn del 1840) després de les destrosses que sofrí arran de la Primera Guerra Carlina, i el pati interior amb la capella de Sant Jaume que té una bonica façana renaixentista i altres elements antics, cap d'ells però d'època romànica.

Història

Es menciona la seva existència amb el nom de Torre Fellona en un document de 1079. El 1160 fou cedida pel comte Ramon Berenguer III al vescomte Guerau II de Cabrera. La castlania fou donada pels Cabrera als Maçanet, dels quals passà a Bernat de Cartellà. La pubilla dels Maçanet, Ermessenda, s'havia casat amb Arnau de Cartellà i en morir el 1213, llegà el casal al seu fill segon Bernat de Cartellà que originà el llinatge dels Cartellà de Maçanet. Durant segles el casal o força va romandre a mans de la família Cartellà, i d'aquí en prengué el nom. El 1702 Felip V de Castella concedí al seu propietari Pere de Cartellà el títol de marquès de Cartellà.

Sota la senyoria directa dels Cartellà hi eren masos com els Gelabert o Calvet. Al llarg del temps les Torres de Cartellà, en conjunt, constituïen una de les gran finques de la comarca, treballades al llarg dels segles XVII, XVIII i XIX per parcers.

Arquitectura

Construcció de planta complexa i irregular, amb diverses dependències i reformes. La façana principal consta de tres plantes. La planta baixa, contempla tres obertures: la central projectada com a portal rectangular de llinda monolítica, conformant un arc pla, muntants de pedra i coronat per un arc carpanell rebaixat. Dues obertures – una per banda – rectangulars, llinda monolítica i muntants de pedra. En el primer pis o planta noble, trobem dues obertures del mateix sistema que les de la planta inferior. El tercer pis, projectat com a golfes, amb tres finestres geminades de mig punt. Coberta amb una teulada de vessants a laterals i cornisa catalana. A la cantonada de l'esquerra s'ubica la torre, rodona i emmerletada de quatre plantes, porta amb esplandit i amb una petita fornícula, sustentada per dos caps, que conté la imatge d'una dona amb un nen, segurament la Verge Maria.

En el pati interior cal destacar la capella de Sant Jaume. Té planta romànica amb absis de mig

punt i hi destaca sobretot la interessant decoració renaixentista datada el 1510. Tota ella és de maçoneria amb reforços als cantons. La porta principal és un arc de mig punt amb dovelles i brancals de pedra. A la clau hi ha l'escut de Cartellà amb el de Sarriera. Els muntants tenen forma de pilastres adossades al mur, acaben amb un [[capitell d'ordre dòric que suporta una cornisa ornada amb permòdols. Un dels diversos medallons que s'hi veuen conté la figura de Sant Jaume.

Extret del web: https://ca.wikipedia.org/wiki/Força_de_Cartellà

Elena Fàbregas
Jordi Gironès

Gener de 2015

Fornícula de la torre.

